HERMES CURIOSUS,

Sive

INVENTA ET EXPERIMENTA PHYSICO-CHYMICA

Nova

CHRISTIANI ADOLPHI BALDUINI,
S. R. I. Academ. Nat. Curios. & Societ. Reg.
Anglic. Collegæ, d. Hermetis.

NORIMBERGÆ,
ANNO cIↄ Iↄc LXXXIII.

9

Ad

CHRISTIANI ADOLPHI BALDUINI

d. HERMETIS

BEATOS MANES.

TE pax alta beat defunctum partibus ævi,
Noſtri adeò nuper ſplendida gemma chori!
Quòd tamen haud totum ſinimus requieſcere, factum
Id cum pace tua, nec ſine laude, reor,
Poſtuma ne pereant præclara reperta, ſed extent,
Jamque tui major nominis extet honor.
Cùm poſtrema ferè ſint acceptiſſima, ſicut
Cantus is eſt, edit quem moriturus olor.
Quare poſt obitum non triſtis compita mundi,
Plurimus in chartis hiſce legendus, obi.

HELIANTHUS.

LECTORI CANDIDO

S. D.

Quod sibi Symbolon esse voluit Imperialis Naturæ Curiosorum Academia:

NUNQUAM OTIOSUS:

quod Lemma Societas Regia Anglicana: NULLIUS IN VERBA: horum autoritas apud me semper summa ut esset, sedulò feci. Nam nec, otiosus cùm essem, Utriusq; Membrum, sic horas transmisi, planè ut agerem nihil. Ei rei testes produco, quæ legis, Inventa Experimentaq; Curiosa.

Quod autem, nullis me alienis sententiis passus astringi, in nullius Magistri Verba jurârim, facilè me absolvere possunt, quæ inibi continentur.

Ferè hæc nova Omnia sunt. Quintiliani enim judiciô, pigri hominis fuerit, in his acquiescere, quæ ab aliorum ingeniô ac industriâ veniant. Brevia sunt, sed in recessu habent non pauca.

Restabat, ut, quem Naturæ Curiosis delineassem, istis nunc innotesceret Labor. Quod quò citiùs fieret, in mentem venit Typographiæ, quam, vili precio, meis portatilem usibus ipsemet destinâram. Nec successu res caruit. Prodeunt enim Observationes hæ novæ, nostris manibus, Typis nostris exscriptæ, ne Cochleâ quidem Prælôve nec aliis, quibus Pressores vulgò utuntur, adhibitis Instrumentis.

Lege itaque, quod peto abs te primùm, Curiose Lector! hæc Curiosa, nec, quàm intellexeris, priùs judica.

Tuô autem HERMETI CURIOSO huic favore ad altiora imprimis stimulum perge addere. Vale.

I.

AQUILA SOLARIS MAGNETICA.

CEssi tandem petitis gravissimorum de Collegio Academiæ nostræ Imperialis Virorum. Qui, ne Aquilæ Solaris Magneticæ illius, quam (nutu S. Cæs. Majestatis) æternæ memoriæ inter Invictissimum Augustum Ejusdemque Augustam d. 14. Dec. 1676. Passaviæ celebratarum magnificentissimè Nuptiarum feceram, brevem saltem Delineationem premerem, aut diutiùs Publico inviderem, monere non destiterunt. Esto itaque [I.] hæc Observationum, quas, de Inventis Physico-Chymicis meis, cum DEO! singulas, Mensibus singulis, destinavi.

Nimirùm referebat Ea Imperialis Formam Aquilæ, ad hæc biceps & Coronâ insignis. Illustrabat Sol Pectus, duabus his literis, L & M, nexu inter se vinctis, ijsque augustissimorum Utriusque Cæsareæ Majestatis, LEOPOLDI & MAGDALENÆ Nominum indicibus, notabile inprimis atque conspicuum. Præferebat alias duas quasi Rostris insertas, E & T, quibus Eleonora & Theresia, reliqua Augustæ nomina, designarentur. Sceptrum ungues armabat ac Gladius: Cœlum, quod ambiebat, aureis stellis distinctum: Speculum autem, cui inerat hæc Effigies, arte chymicâ confectum octangulum. Thecæ deniquè argenteæ deauratæ, insculpti hi versus:

Flammi vomi Solis rutilans Aquila attrahit aurum:
Et Sol imperii Te, Leopolde, trahit.

* * *

Der Adler zieht der Sonnen Gold,
Die Sonne Dich, ô Leopold.

Itaque quemadmodum Aquilæ nomine Imperatorem Ipsum, Solisque Augustam velim intelligi: ita quôvis diei tempore

magne-

magneticâ vi, ignem Solis (ſine uſtione) ex aere aquila attrahens, ejus operâ, admirandum in modum in obſcuro tota flammea apparebat. Quod ne gratis à me dici quis opinetur, habeo utique, qui & S. Cæſaream Majeſtatem ſuis mihi Literis referebat, Experimentum ejus Rei ſumſiſſe haud rarò, eòque Gazophylacio ſuo juſſiſſe inferri, ut (Magnif. D. Nic. Guil. Beckers, Cæſ. Maj. Conſilarii & Archiatri verbis) ibi Cæſareas inter Raritates perennare & fama autoris perpetuò ſplendere valeat. Quid? quod Aquila dudum iſta Gratiæ Cæſareæ non tantùm Phosphorus, ſed & aureis ſuis radiis lares meos illuſtrans facta eſt ſol. Cæterùm unde præparavimus Univerſale hoc ſubjectum, Sophorum fuit, in quo latet Ignis & Luminis naturæ realis atque eſſentialis ſcintillula, imò ſecretiſſima nec non immortalis anima illa azoth ipſius, & conſequenter intrinſecus atque inviſibilis Ignis, viſibilem Solis Ignem vel lucem mirificè attrahens, ſplendoremque ejus viciſſim in tenebris emittens ejaculansque; nam lux non niſi raritate partium differt ab Igne, & Ignis cœleſtis ab elementari puritate tantùm diſtinguitur. Magna res eſt, veram cognoſcere Lucem, quam ſi noveris, noveris aurum verum & Sophorum, noveris Ignem & plura alia, quæ tantò celarunt artificio.

Sed rarò ſine nube cœlorum lux effulget, aut ſine veniâ labor, in clariſſima quanquam luce occupatus. Lux igitur æterna tenebras noſtras illuſtret, ut videamus clariùs, quæ Luce apertâ Infinitum Lumen expoſuit!

II.

POMUM IMPERIALE FULGURANS.

PArùm fuerat, Inluſtrem Naturæ- Curioſorum Academiam confirmaſſe patentibus Literis, quas vocant, clementiſſimè ſcriptis: niſi, qui Eidem dediſſent nomina, S. Cæſarea Majeſtas in hos munificentiam ſuam pariter exerceret, meq; adeo, elapsô abhinc annô, Splendidiſſimâ Torque aureâ, una cum Effigie Cæſarea, imprimis remuneraretur. Cui ut nunquam, celebran-

celebrandæ gratiæ, nedum referendæ esse potero; Sic decere gratitudinem meam subjectissimam vicissim existimavi, ut, quod Chymicâ arte præparassem, Pomum Imperiale Fulgurans, Eidem Sacratissimæ Majestati dedicarem humillimè, permitteremque. Erat id Globus Vitreus Ingens, Cavus, Cruce conspicuus, totus denique inauratus; nisi quod circumscriptum eidem

LEOPOLDI

Augustissimum Nomen transpareret, emittendo, qui intus continebatur, Igni scilicet. Quem enim in obscuro Globum si constitueres, fulgurabat assiduè, per literas Nominis, quod jam diximus, LEOPOLDI, velut erumpentibus Flammis. Nec id semel atque iterùm tantùm de die, sed quotiescunque visum fuerit, noctu etiam.

Cæterùm consistit in forma liquida Ignis hic, unde seu Ignem-Aquam, aut Aquam-Ignem, utrumque recte, nomines licet.

Materia ex meomet Corpore est, ex qua, singulari artificiô Chymicô, utut non sine ingenti labore, Ignis ille est humidus præparatus: ab Igne, cui Aquila Solaris nostra Magnetica debet originem, siccô differens multum.

Constituitur enim iste ex sale, Sulphure & Mercurio Subjecti Universalis macrocosmici; cum iisdem ille ex principiis Subjecti particularis microcosmici sit. Quanquam uterque expers corruptionis & sine ustione, qualem Philosophi Arabes olim in inclyta civitate Aden Sultano Principi maximo & polytropo ostenderunt; (ut fidem haud dubiam Excellentissimo Puerario, in Genuensi Academia Prof. P. & Medic. Doct. fecit doctrinâ & genere illustriss. Casp. Scioppius.)

Sicuti igitur Seculô etiam nostrô concessit Natura, Nova Ignea invenire: Ita dum connata omnibus Lux, quasi pyrite, laboribus nostris excutitur, & ex latebris provocatur, ex parvâ scintillâ immensa flamma accensa Cœlorum conditioni nos

nos æquat, altiusque & ad Summa niti, Origini ut reddamur, extimulat, quasi subditâ Face.

Interim, quin Imperiale Pomum hoc Fulgurans S. Cæsareæ Majestati plurimum Delectationis sit allaturum, ut nullus dubito: Sic, ut Orbis Imperialis, [cujus Pomum idem insigne,] una cum Maximo LEOPOLDO, non in pace tantùm exsplendeat, suosque quoscunque fideles subditos foveat benignè ac tueatur, sed & in Bello imprimis fulguret, terrorique externis hostibus veniat ubique, ex animo oro precorque.

III.

VERTUMNUS IGNEUS.

UT rarò est, qui de hoste optimè sentit, ita, sævientibus passim incendiis tristissimi belli, quod adversus Roman. Imperatorem Galliarum Rex gerere cœpit, elapso abhinc proximè anno, frequentatum, nimis quàm temerarium, Votum istud Gallicum est:

Florent les Lis, l' Aile perdu!
Lilium floreat, Aquila pereat.

Ego, qui tum fortè Inventis Igneis operam dabam, id intuens, cœpi statim & de Vertumno Igneo cogitare, non qui inverterem, quod satis futile intelligebam, Votum, aut, (quod à me quidem quàm longissimè absit) par pari referrem: sed ut Curiositati meæ etiam hîc indulgerem.

Formavi itaque in Lamina cuprea, ingenti illa ac semirotunda, è peculiari quadam eâque minerali materiâ, Insigne Galliæ, Lilium aliquod; ita quidem, ut in illo biceps Aquila, vix noscibilis, contineretur, cum Lemmate: Lilium floreat, Aquila pereat! Cæterùm, quæ incaluerat paulum jam, obscuro alicui conclavi quamprimum Laminam intulissem, continuò, quod dixi, cum lemmate Lilium, in Imperialem Aquilam versum, Inscriptionem hanc præferebat: Vireat Aquila! tantum flammæ aut ignis absque fumo ac fœtore vomentem, quantum

quantum vel internoſcendo homini ſatis eſſet; liliô contra cum votô gallicanô ſalvis iterum atque rectè habentibus, ſi ex obſcuro auferrentur. Quæ quotiescunque libuerit, experiri licebit. Nunc, non ita pridem reductâ Pace, divinâ clementiâ, bellisque fugatis, cùm inverſus rerum ordo videatur, & hic meus Vertumnus aliô velut habitu incedere didicit, in Aquila Lilio, Eâdemque in Iſto amicabili compoſitionis lege quaſi coeuntibus inter ſe atque unitis, utrisque Pacis lumen fundentibus, quoties lubet, nec ſine Voto, quod ſincerum magis tale legere eſt:

AQUILA VIVAT,
LILIUM FLOREAT!

En verum Igneum Vertumnum! Subjectum ex quo Matrix eſt mineralis, lapidibus metallicis adnata; nec unius illa quidem generis, & diverſicolor admodum, alba puta, mox viridis, nunc purpurea &c. unde & flamma nunc alba, nunc viridis, nunc purpurea gignitur. Cujus imprimis Materiæ operâ Imagines igneas alias, ſeu Emblemata, locô variorum colorum, flammis variis exhibere poſſis, incredibili oculorum animorumque oblectamento. Latet enim in Matrice hac mineralis ignis, primum mobile Metallorum, ſeu embryonale ſulphur, purum adeò ac ſubtile, ut, ſi ardenti injicias pulverem pyrium, ne incendat quidem. Ubi, vel parum calcinatæ iſtius materiæ Phiolæ hermeticè ſigillatæ (calidis impoſitæ cineribus) inditum, integrum facilè diem absque fumo ardere lucereque poſſe, admiratione dignum pariter videatur. Quæ cùm itaque bona ſpeculatio ſit, cui praxis & natura conveniant, perſcrutatus hanc Mineram eâ diligentiâ ſum, conſumptisque libris aliquot, quadraginta horum circiter cepi Experimenta; quæ ſi tanti videbitur opera, fieri poteſt & ipſa aliquando lucem ut videant. Nec, ineſſe Subjecto iſti, pari ſtudiô eruenda naturæ complura miracula, ullum mihi ſit dubium.

IV.

SPHÆRULA VITREA (Ori inſerta) LUCENS.

EXtant in Actis Philoſophicis Illuſtriſſ. Societatis noſtræ Regiæ Anglicanæ, d. 18. Jan. 1666. No. 21. Relat. 4. de Interitu modi præparandi Lapidem Bononienſem lucentem, quæ ſequuntur, digna notatu: Non eſt in rerum Natura Materia nobis cognita, quæ prædita ſit virtute hujus Lapidis; adeò ut [ad pudorem hujus ſeculi] haud probabile ſit, Phænomenon illud denuò repertum iri alicubi, præter quàm in chartis, niſi fortè Genius aliquis felix incidat vel in eandem vel in ſimilem ſcientiam.

Quæ cùm diu multumq́ue animo volutaſſem, fateor, lubido inceſſit, vindicandi non ab interitu tantùm artificium iſtud, Lapidemq́ue, quem præparaſſem, luciferum aſſervandi inter Arcana: ſed & de Subjectis aliis cogitandi, quæ inventa à me, virtute longè ante illum, quem dixi, lucentem Bononienſem Lapidem eſſent: quod quidem in Aquilâ meâ Solari, Pomo Imperiali fulgurante, & Vertumno denique Igneo abundè mihi videor præſtitiſſe. Cæterùm, his non contentus, & in hanc porrò cogitationem curamq́ue deſcendi: Annon in Cordibus quoque Humanis viſibilis Ignis quidam aut Lux à Magnete luminari aliquo attrahenda? Et, ſi detur, tam potens illa ſit, latentem in Magnete excitare Ignem atque accendere?

Quantum ad [Primum] noveram antè, ex Diſſertatione de Flammula Cordis, Jacobo Holſtio, Viro Excellentiſſ. ejus Authori, quid animi eſſet: Eſſe ſcilicet de puriſſima Flamma Cordis Ignem & non urere. Quamvis Nobiliſſimus Gualt. Needhan, Med. Doct. Londini, in Diſquiſitione anatomica de Fœtu formato, putatitium Flammulæ vitalis Succenticulum vocet: Illuſtris autem Robertus Boyleus ἀπέχειν hîc ſatiùs duxerit, oculari demonſtratione ſine dubio deſtitutus. De

[altero] laborandum minùs exiſtimavi, quod de Solariæ noſtræ aut Magneſiæ philoſophicæ Igne Magnetico mihi conſtaret: cujus ergò beneficiô haud ita pridem Sphærulam Vitream, quæ Pediculo eleganter inaurato ſuſtineretur, Chymicè præparavi. Quam Ori inſertam modicô calore ibi ſi foveas, in obſcuro adeò lucet, ut candefactum Globulum aliquem ferreum putes. Expers eſt, niſi frangas, corruptionis; &, quandocunque libet, experire, non deerit unquam.

Imò ſuſpenſa de collo Fœminæ alicui, quàm diu vita ipſi ſupererit, Mammas inter, aſſiduè fore arbitror, in occulto ut luceat, ob calorem, quem ſpirant.

Quemadmodum enim Nobiliſſimus ſpiritualis ac cœleſtis contentus eâdem in Sphærula Ignis eſt, quem Mundi velut Animam credas: Sic affinis idem quàm maximè Calido innato aut Spiritui vitæ corporum illorum, quæ circumferimus homines. Neque ullo Calidum innatum pacto diſtinguitur ab cœleſti illa Luce, quam in creatione Univerſi per omnia Elementa ac Cœlos, poſito in ſole tabernaculo, Deus diſperſit: Cùm ſit, è contrario, humana Anima Lux Divina quædam, & rectè credatur.

V.

SOL ARTIFICIALIS PERPETUO MOBILIS.

QUod nemo Curioſorum eat inficias, artificialis Motus perennis Ingeniorum verè Tormentum fuit hactenus. Hinc ejusmodi Machinam, poſt tot ſeculorum decurſus, plurimi inter impoſſibilia reputarunt. Igitur Technicen Ævi noſtri cùm deficiat infiniti motûs Principium; Arti intrinſecum; arceſſenda erunt auxilia ab ipſa Natura, quibus æquivalens quædam motûs perennitas, & ab Arte debitè applicanda Machinæ, ut hæc perennem motum mixtum, ſive Phyſico-Mechanicum efficiat:

Nixus

Nixus ego hôc fundamentô, cùm variè ſudaſſem, SOLEM tandem inveni, qui perpetuò mobilis eſſet.

Refert humanam ille Faciem, circumcirca Radios emittentem. Materia Lamina eſt, ſubtilis eademq; inaurata. Via per aërem, in Cœlo picto, quod ſpectanti deſuper pictam affabrè Regionem, duarum quaſi ulnarum, & amplius, quô decurrat, ſpatium præbet. Oſtendit, quem diximus, Sol curſu ſuo, pro variâ aëris temperie, caloris ac frigoris incrementa ac decrementa, non ſolùm in proximè circumſtante, ſed etiam in longè latèque circumfuſo aëre, internoſcens ſimul, qui ſit, decurſu totius anni calidiſſimus, qui frigidiſſimus dies.

Neque tamen, [quod cuiquam venire in opinionem poſſit] animatur Automato Sol. Magnes Hermetico-aërius, idemque in æquilibrio poſitus, hunc qui regit, eſt: nec corruptioni ulli ab calore aut frigore quidem venit obnoxius; unde non æſtivô tantùm, ſed hybernò quoque tempore, in conſuetis nobis Vaporariis, uti ejus operâ licet, nihil præpeditò curſu ipſius calore illo, quo, per anni id tempus, frigus nobis defendimus, ex quo de tempeſtate extra hypocauſtum judicare in promptu facile ſit. Anni jam ipſi quatuor ſunt, cùm Eundem Cœlo ſuo donavi; necdum de effectu ſuo quicquam remittentem. Quem, perpetuò mobilem, in Muſeo noſtro, non ſine viſentium ſtupore, tot jam hactenus oculis Curioſorum expono, nondum ſatis penetrantium, quo illum Magnetiſmo ſecundùm gradus caloris ac frigoris moveri contingat. Quod quemadmodum Inventum Chemiæ, tum Phyſicæ inſuper atque Mechanicæ noſtræ debet originem: Sic, quin ſimili modo Machinis perpetuatis haud paucis aliis efficiendis occaſio detur, quis juxta mecum non videt? Liceat mihi XII. Signa illa Zodiaci, exempli gratia, proferre; quæ, quàm elegantiſſimè poteſt, efficta Cœlo & iſti picto applicarem ſic, ut ſingula ſingulis vicibus è nubibus prodeuntia adparerent. Cumque, conſentientibus Aſtrologis, alia ignea atque ſicca calidaque, alia ex adverſo frigida ſint, cùm aquea, tum humi-

da quoque: efficerem ego, uti per vices aſpectu ſuô quodlibet gradum vel caloris, vel frigoris, in aëria Regione, per integrum annum indicaret.

Tanta eſt humanarum mentium ſitis Cupiditatis in Omnibus, quibus delectantur, tanta aviditas, ut nunquam repelli contingat, ac ne tum quidem expleatur, quin Novi ſemper exoptetur aliquid!

VI.

ENCAUSTUM HERMETICUM.

FErtur, imperante Tiberiô, vitrum Artifex quidam ductile illud ac malleabile inveniſſe, Cæſarique dono dediſſe, quanquam irreparabili ſuo cum damno, quippe quem Imperator decollari juſſerit, additâ ratione, ne, ſi artificium innoteſceret, aurum argentumque luti inſtar vileſcerent. Quod ut Sarisberienſis Joannes, Anglus ille, (floruit is circa Ann. Chr. 1182.) in Policratico ſuo L. 4. 5. cum Plinio, L. 36. c. 26. inter res incertas, quæque à falſo propiùs abſint, videatur referre; non omnem planè fidem huic tamen abrogat Dio Caſſius Lib. 57. Hiſtor. p. 614. Vide ſis Iſidorum Lib. 16. 15. Jan. Duzam in ſuis ad Petronium Præcid. cap. 9. Ludovicum Cœlium Rhodigin. lib. 20. lect. antiq. cap. 30. Guid. Panciroll. Rer. mem. deperd. p. 1. tit. 36. Sed non decollarit hunc Cæſar Tiberius, (quanquam ad ſævitiam natum ejus ingenium, ex Suetonio, quotusquisque eſt, qui ignoret?) num ſit propterea artificium ipſum vocandum in dubium? pro eo ſtantibus tot Hiſtoricis, quibus de rebus aliis plurimum credimus. Licet inter ævi ſui deperdita non immeritò referret, cujus jam meminimus, Pancirollus.

Interim neque ita multô ante Liquorem inveni, dictum mihi Encauſtum Hermeticum, cujus tanta virtus, tanta efficacia eſt, ut vel duriſſimo Vitro ſit penetrando.

Erat inuſtum picturæ genus Encauſtum Antiquis, poſt deinde Liquor ille, quò ſcripturi Cæſares utebantur, nempe

ex Conchylii sanguine, sive purpura (l. 6. C. de divers. Rescriptis) præparatus, designabatur. Cæterùm cùm Encaustum consueverit dici Liquor hodiè, quò & nos scribentes utimur, & hinc Meo vocabulum dedi, sed cum adjecto, nam & Hermeticum volui dici, non à meo tantùm Hermetis agnomine, sed imprimis, è quâ confectum idem est, ab Materia quoque Hermetica sive Mercuriali.

Soleo isthòc ego in Tabellis vitreis Typos effingere atque Imagines Regionesque & Insignia; scribere item Dicta, ita quidem, ut, (quod cælo consuevit) non velut insculptæ insint figuræ illæ; sed quasi exsclupta extent emineantque. Cujus rei complura hactenus documenta, ac præcipuum isthoc elegansque imprimis, effricto in Vitro speculari Potentissimi Magnæ Britanniæ Regis CAROLI II. Societatis nostræ Anglicæ Fundatoris atque Patroni, sub Coronâ Regiâ, Nomine, non ita pridem exhibui.

Non est sanè de nihilo & miraculum debet duci, naturam ejusmodi nobis materiam, vel durissimo Vitro [nullis aliàs aquis fortibus regiisve penetrabili,] emolliendo suppeditâsse.

Quid? quod eodem ex fundamento nuper album mihi confectum Vitrum Speculare, effictusque in fronde sedens quidam Psittacus est. Erat, crystalli instar, ille pellucidus, Vitrô ipso obscuro; qualis Murrhinis color poculis est. Quod ut Vitrum corruptioni ab sale alcali, sive spiritu corrosivo nulli obnoxium, non est illud tamen non admirandum, si communi aquæ immiseris, pellucidum fieri; contra ea rursum siccato obscuritatem suam redire.

VII.

PHOSPHORUS HERMETICUS PERPETUUS.

ET si, quæ de Phosphoro, annis abhinc IV. admodùm, edidissem, satis fore, adeòque in posterum de re illa nihil mo-

vendum amplius mihi, existimabam; tamen, quòd de Phosphoris Commentatione Epistolicâ, VIR EXCELL. GEORG. CASP. KIRCHMAJERUS, P. P. WITTEBERG. veteris amicitiæ fide junctus nobis, inter cætera, detrahere de splendore ejus, Kunckelio æquior, conaretur; non potui, quin, quos illi visus offundere esset, quasi Nebulas dissiparem, invitus, cæterùm quod Lex nostra Academica XII. jubet, amicè humaniterque. Nequenunc verò de Inventione Phosphori, quem [ex Urinâ hominum inspissata fieri solitum] nobis descriptum dedit Virorum Amplissimus: Kunckelione? an non Brandio, Hamburgensi Chymico potiùs asserenda ea sit? disputabo. multò minùs dispiciam: uter Phosphororum alteri præstet? minimè omnium autem in examinandis refutandisvé KIRCHMAJERO eruditissimè traditis, occupabor: istud impræsentiarum unum acturus, ut, quæ Nostro imputare ibi visus Phosphoro est, sed modestè, sed leniter & sine felle declinem, virtutesque illius, Ejus dissensu, Orbi Literato, nondum esse debilitatas, ostendam. Nam, quòd, Commentarii pag. 9. Phosphorum meum, ait lucem nullam, sed mutuatitium saltem lumen habere in se: demonstrare quî audeat, scire oppidò velim. Fortasse, cui contradicit, Phosphori tractandi methodum ignoret. Et non lecta Illi de Appendicis [quam DE AURO AURÆ TRACTATUI MEO annecto] §. 9. verba hæc sunt: Phosphorum, vel Magnetem Luminarem non alienô tantùm lumine gaudere, sed & propriô igne, [vel si mavis, luce] lucere? Sed fortasse, quòd non viderit, fidem asserto isti non habet Dn. Commentator. Non cogam id equidem. Promitto interim recipioque, pransum paratum, quocunque tempore, qui volent, habituros me esse, omnibus ac singulis ostensurum, quem jam totiens dico illum Phosphorum meum, si vel pennâ aut culmô tetigerint leviter, nullâ attractione luminis præviâ, scintillas quasdam emittere. Ut sic, quòd non veram tantùm lucem substantialem habet internam, sed & lumen externum attrahit, jure Phosphorum nominarim.

Deinde

Deinde, tanquam minùs accusat durabilem, (p. 10.) naturam scilicet Phosphori aggressus. Sed quid si regessero, quæ Clarissimo Liceto ipsemet suggerit Dn. Commentator: (p. 6.) Alkor non Lunam vidit plenam? Fertur, in hunc diem, quem, Stellæ instar, argenteæ Thecæ laminis deauratis, inclusum, ante hos ipsos IV. annos, Magnæ Britanniæ Augustissimo REGI permisi; integris adhuc viribus esse, h. e. lucere. Quid? quòd etiamnum in proclivi producere est, Phosphoros aliquot, ante hos qs. V. annos mihi confectos, nec nisi ligneis receptaculis asservatos, qui & ipsi nihil dum de effectu suo remittant. Non diffiteor durationis ut plurimùm causam Phosphoro esse ab eo, cum cura ut præpares. Quam quòd sine dubio Dn. Commentator rationem ignoret, quid mirum, meo si demat? Cur autem, quæ non capit, inscius carpit?

Quærit denique Hermeticus Phosphorus cui usui cedat? (p. 10.) ac pergit: Interponam fidem meam publicè, in Nitro, (Materiâ Phosphori,) neque inveniri hæc Arcana, (sc. Alkahest &c.) nec ab eodem posse sperari &c. Respondeo: Non crediderim, ipsum verô vultu hoc dicere. Interim, naturam Nitri nondum verè examinâsse, id verò est, quod mihi facilè patior persvaderi. Cæterùm quid si, in Nitro quæ latent, eò Mirabilia neget, ut eliciat? Age, si vera hæc sunt, Dno. ego Commentatori cum cæteris Curiosorum eam gratiam facturus, quæ, quantaque in Materia Phosphori, Nitro imprimis Philosophico, Arcana repererim Chymica, Experimentis, quæ sequantur, ostendam. ita tamen, ut ne temerè Hermetis sigillô violatô, in eundem Patrem nostrum quid peccem aut injurius deprehendar.

VIII.

PYGMÆUS SEMPERVIVUS.

EQuidem est Experimentum Hydrargyri, intra vitream fistulam erectam suspensi, ad vacuum comprobandum, memorabile cumprimis atque jucundum. Quod ut *Valeriano*

Magno,

Magno, *Capuccino*, ſunt, aſſertum qui eant: ſic plerique, *Robervallio* puta, atque *Kircherus*, *Merſennusq́* & *Schottus*, inſignem Ducis Hetruriæ Mathematicum, *Torricellum Evangeliſtam*, autorem verum agnoſcunt. Iſti *Georg. Sinclarus*, in Univerſitate Glaſguenſi Phil. Prof. Invento Baroſcopii nomen imponit, *de arte nova & magna Gravitatis Librô*, ubi hæc perſequitur latiùs.

Quemadmodùm autem Inventis addere facile admodum eſt: ſic vir Nobil. *Otto Gericcius*, ſingulari quâdam ante annos, aliquot praxi, de ligno Statuam, intra vitreum Tubum aſcendere ac deſcendere fecit, aëris quôvis tempore gravitati deprehendendæ. Sed, quod celandi ipſius ſingulare ſtudium eſt, rem arcanam publico hactenus & invidit preſſitq́ue quantâ potuit diligentiâ.

Quanquam autem in præparandi Methodo, quam dudum excogitâſſe mihi videor, nihil quicquam errârim, fuit tamen, quod dimenſioni Tubi obſtaret. Interim mihi Illuſtr. *Dn. D. ab O.* Schema quoddam, additis Obſervationibus, exhibet. Cæterùm cùm & hîc, emendatione quæ indigerent, non pauca deprehendiſſem, operi me ipſe accinxi, eô ſucceſſu, ut ſecuto *Torricelli* fundamentum non *Pygmæus* tantùm *ſemper Vivus* unus: ſed & duo ex alio mihi principio naſcerentur. De quibus in præſens. (I.) Surgit mihi Spirituale genus, non indecoro opere, Columellæ. Ei duæ Coronæ, quaſi in vicem nexæ, ſuperimpoſitæ, inter quas parvus quidem, ſed diſtinctis, iisq́ue appictis, gradibus Tubus vitreus prominens eleganti ſculpturâ Pygmæum includit. Viventis ſpeciem præbens, quem dixi, Virunculus externo aëre fertur; ſubindeq́ue locum mutando, aſcendit enim atque deſcendit, digitulo monſtrat, quæ, ad CC. milliaria, in circumjacentibus terris aëris facies? qui ibi imbres, quæ procellæ, quæ aliæ tempeſtates; & an noſtrum eæ petituræ ſint Horizontem, nec ne? Ea autem communiter indicat minimùm, duobus antè, vel tribus diebus. Prout enim celeritate utitur cunctaturve, ita fiunt. Huc Regulæ faciunt,

ciunt, quas judicandæ tempestati certas aliquot tradunt. Quòd si autem scire volueris, cui, intra CC. milliaria, regioni Venti illi & tempestates graves incumbant, tibi compara Instrumentum, cui XXXII. Rhombi Ventorum inscripti. quod ita dispones, ut quatuor mundi plagis situ respondeat exactè.

(II) Anni præteriére non amplius tres, cùm ex alio planè, eoque physico fundamento, Sphæræ vitreæ cavitati Hygroscopicum Pygmæum inclusi. Cernitur hæc in partes aliquot æquales, suis notatas numeris, extrà esse divisa. Virunculus ipse, insistens Machinæ, parvæ illi quidem, sed quæ minùs obvia intuentibus sit, vertitur tractû aërei magnetismi, in gyrum, jamque Orienti, jam Occidenti, mox & cæteris mundi plagis, intermediis quoque, obversus, quæ sit temperies aëris, monstrat, qui humiditatis gradus, qui siccitatis, quæ, insequenti die aut nocte, cœli tempestas &c.

(III.) Jam biennium est, ex quo & Pygmæus Horometricus inventus nobis. Principium Mathematicum automaticum est. Per Tubum autem, quem, ulnas non amplius duas longum, ei vitreum dedi, singulis XXIV. horis ascendens, notatas in Tubo partes illarum, quadrantes puta, dimidias, integras denique, interdiu ac noctu, digito ostendit. Inauratus Tubum hunc Globus tegit. Basis ex tenerrimo Alabastro non incelebris artificii Cranium est. Isti aureis literis subscripti versus.

Prætereunt tacitô pede tempus & annus & ætas;
Vivitur ingenio. Cætera mortis erunt.

IX.

MUMIA HERMETICA.

NUnquam de Ægyptiis Romanisque atque humanioribus gentibus soleo cogitare, quin Uncturæ feralis, seu Pollincturæ, in mentem simul veniat; ritûs scilicet, quô putredinis abigendæ à demortuis corporibus usi illi mortales, adhibitis Sale, Nitro, Cedro, Asphalto, Melle, Cerâ, Myrrha, Balsamo aliisque.

Quanquam autem nec infrequens ea res noſtrô hôc ſeculo in curandis Magnatum funeribus ſit, non fit tamen, niſi, ut apud Veteres, prævià eviſceratione. Quæ, quod absque diſſectione corporis procurari non poſſet, vel hoc nomine crudelis haud paucis habita planè intermiſſaque eſt. Quô factum, ut de mitiori via, quâque cadavera integra condire liceret pollincireque, hodierni imprimis Medici Chymicique, [in quibus honoris cauſsâ nominandi *Magnif. Nicol. Stenonius, Illuſtriſſ. Ludovic. de Bils*, *Excell. Gabriel Clauderus*,] ſollicitè cogitarent.

Quemadmodùm verò hæc eorum Caromomia ut plurimum ſalinum, ob ejusdem videlicet efficacem penetrabilitatem, agnoſcit principium: ſic ſalita illa corpora mutationibus aëris, & in ſpecie humiditati ipſius [ſalinam ſubſtantiam colliquanti utique ac reſolventi,] nimium quantum expoſita ſunt, nec, niſi aliquamdiu, putredini reſiſtunt. Ut hinc *Celeberrimus Th. Bartholinus*, *Diſſertatione de Hepate, p. 551.* Conditaræ Bilſianæ haud ſatis æquus referat: Corpora ejus Balſamica valdè madere. --- *Clauderus* autem, *Excell.* Vir, *Methodo Balſamandi c. 6. p. m. 172.* ultrò fateatur: Liquori ſuo, [quem ex cineribus clavellatis & Sale Armeniaco præparaverat,] enchiriſes veras, aëris injurias eludentes, quas applicaret, nondum ſe reperiſſe; non deſperare autem, cum Deo & die.

Admovi hinc & ipſe Operi manum, jam ab annis admodum ſex, neque tacui de Thermometro *Auro Auræ c. 10.* quod, conſervantis cujusdam ſalis ope è meo ſanguine perpetuum confeciſſem. Accedit, quod *Capite V. Veneris Aureæ*, de ſucco quodam Gorgoneo ſeu lapideſcente, Experimentum inſerui, noſtrum & planè ſingulare. Nec contentus his quidem, ſum ultrà progreſſus animumque ab tactu injurioſo aëris humidi liberæ, Pollincturæ adjeci. Quùm enim, ſeminis lapidifici ope, non Natura herbas ſolùm & ligna & panes & ova, piſcesque ac aves, corium deniqueatque alia, miranda quâdam metamorphoſi, convertat in lapides, ſed &

quando-

quandoque materno in utero ipſos adeò Infantes, reſervatâ, quæ hominis erat, figurâ, absque intermedia quidem putredine aut diſſolutione materiæ; (cujusmodi, ſed adultæ magnitudinis fœtum, verſum in petram *Illuſtriſſ. Joh. Bapt. Helmontius,* Pariſiis memorat fuiſſe exciſum [*de Lithiaſi, Tr. cap. 1, n. 11.*] Hùc Infantis, in abdomine inventi, & in duritiem lapideam converſi, quam *Deuſingius* dedit, *Hiſtoriam* refer; nec non Petrificatum Puerum illum, ex Urbe quâdam Africæ, ante annos aliquam multos, *Cardinali Richelio* transmiſſum; referente *Magnif. Th. Barthol. Epiſt. Med. 53. Cent. 1.*) cur non artificio imitari naturam, illiusq́ue quod diximus, ſeminis lapidifici beneficiô, durabilem minimùm duritiem Cadaveribus communicare poſſibile ſit?

Opere ipſo, anno proximè præterlapſo, quæ ſpeculatus fueram, adimplevi, fecique, per Nitrum purificatum ex arena albiſſima, Lapidificus mihi Liquor ut eſſet, qui vulgari Spiritui microcoſmico miſtus, Experimentis, quæ ſequuntur, non defuit. (1.) Separavi Sanguinem meum recentem à Phlegmate ſuo, & tantundem dicti Liquoris ſanguini iſti adjeci, quæ feliciter adeò ceſſit miſtura, ut rubentem egregiè in hanc horam & ſanguinem ſervem, & de putrefactione ejus ſim omninò ſecurus. (2.) Piſcem ego (quem de minutiſſimorum genere Fundulum vocant) (3.) Fruſtum Carnis deindè, per horæ ſpatium, Muriâ noſtrâ condivi; condita ad aërem ſiccavi; ſiccata aſſervo, virtute Balſami hujus ſine dubio ſalva integraque nobis futura. Quid? quod (4.) Vitro incluſus, per dies aliquot, Liquor ipſemet ſolidatur in aëre atque concreſcit, juri gelato non abſimilis.

Quæ utut ſint, nondum tamen deſiderio meo ſatisfacere potuére; non ob laborem, quem parandâ partim in conditurâ, partim balſamandis exſiccandisque corporibus requiri videam; ſed quòd aërem, arte quoque petrificata; comperetim, in arenam & ſal reſolvere aliquandò atque ita corrumpe-

re, licet quantâ poſſis cum curâ, avertas aërem arceasquè, ne mutet. Hinc non multò antè alia ac planè nova ratio Balſamandi excogitata nobis inventaque eſt. Condituram dictam multis paraſangis poſt ſe relinquens.

Veteribus Chymicorum Mumia ſæpè Balſamum eſt. Et hoc ſenſu novum ego Balſamum meum Mumiam, eamque Hermeticam appellavi. Eſt enim illud noſtrum univerſale Sal cum catholico Balſamo, cui refero acceptam, nullo penè labore ſumtibusque conſtantem. Quanquam autem, ex quo in Arcanum iſtud mihi licuit penetrare, negotiis gravioribus aliis impeditus: non niſi Piſcium, Murium, horumque, quorum minora corpora ſunt, experimentis fuerim confirmatus: quin majora tamen eaque humana corpora Mumiâ noſtrâ Hermeticâ præſervaturus ſic ſim, omninò dubito nullus, ut, viſceribus nullis, nullis inteſtinis exemptis, ac ne recrementis quidem ſeparatis, nulla ab aëre, aquâ, terrâ metuenda his corruptio ſit.

Quâ quidem de re, fieri aliàs poteſt, ut pluribus agam: aut peculiari quoque Tractatu Curioſum Lectorem impertiar.

X.

AZOTH ſ. SAL HERMETICUM.

PRæclarè ſemper de communi Nitro cujuscunque ævi Philoſophi cùm ſenſerunt, tùm locuti etiam ſunt, quippe quod Magneſiam Sapientum Titaniamque nunc Solariam, Lunariamque atque Uranogæam vocitarent. Conſtat enim non id Sale tantùm Terræ, qui Magnes ejus ſive attrahens eſt: ſed aëris quoque & Ignis Sale, qui, ſi compares, ferrum ejus ac chalybs ſive attractum. Solem Patrem agnoſcit; non invita Lunâ, quam Matrem dixeris haud ineptè. Quem rubeum igneumque habet, à Patre Spiritus: Mater album ei frigidumque Corpus aptavit. Undè calidum idem ac frigidum: vivificum

ficum pariter ac mortiferum eſt. Mirificus verò tàm diverſæ Naturæ Parentum Fœtus! Quem cùm non heri tantùm hodieque igne variè excuſſerim, produxerimq́ue indè, quæ non injuriâ Mira habeantur & ſint: in quibus primô locô occurrunt Mundi Spiritus, (quem imperitè nonnulli, ex aëre nobis attrahi opinantur,) Mundi Balſamus, Aquila Solaris, Mumia Hermetica &c. & interioribus (ut ſic dicam) ejus denique arcanorum Summum, Centrale Catholicum Purumque Naturæ Mercuriale, ibi quod lateret, offendi, dictum mihi hìc *Azoth* ſeu *Hermeticum Sal*; quòd vocabulis iſtis, Azoth, Sale & Mercurio Philoſophico Chymici promiſcuè & ſine diſcrimine uſurpant.

Sed ſunt Ipſi, quas nunc damus, proprietates: (1.) Candorem, qualis nivis eſt, præfert. (2.) Nitrum ſapit. (3.) Solvitur, ſive vino aut vini ſpiritui, ſive aquæ, forti item, cæterisque menſtruis corroſivis immiſeris, ut nec ſtrepitum edat. (4.) Liqueſcet in argenteo cochleari, ſi vel lychnum, vel candentes prunas ei ſubjeceris, aquæ inſtar; nivis in modum, ſi dempſeris, iterùm congelaſcens. Cave autem fortiorem ignem ſubmittas; nidum enim Hermetis Avicula deſeret tunc, & Draconem aget volantem, evaporando citiùs, quàm putaveris, utut nullus (5.) ab graveolentia aut corroſione ullâ metus. neque enim (6.) propriè corroſivum Azoth hoc noſtrum; igneum potius eſt, (7.) incorruptibile quid, cujusq́ue gratiâ Natura conſervat omnia, agens ſummum: (8.) Salamandra vera, in igne vivens & creſcens & multiplicans ſe, imò (9.) præſtantiſſimum in ſe Medicamentum, cujus in morbis non unis, Malignis Febribus, Calculoque, Maloque hypochondriaco aliisque ſatis expertus vires hactenus ſum. Ac, ut ſit volatile corpus iſtud Hermeticum Sal, occultum tamen (10.) ſuo in Centro fixi & permanentis naturam indolemq́ue habet, coctione tandem perenni ac continuâ prodentem ſe manifeſtè ac erumpentem.

XI.

ALKAHEST HERMETICUM.

TOt tantaque sunt, HELMONTIO quæ de Alkahest memorantur, ut, qui legant, in mentem his veniat, possedisse nunquam Liquorem illum Secretorum Naturæ cum primis acerrimum Indagatorem: quidam autem omninò vocent in dubium, utrum fuerit unquam aut sit, quod nos Menstruum universale indigitamus. (Consule *Exc. Ludovic. de Comitibus* Præf. in Discept. Pract. Man. quamque *Otto Takenius* Epistolam super Alkahest juris publici fecit.) Sed cùm in cæteris Arcanorum nihil quicquam commentus fuerit opinatissimus ille Vir: adhæc non per integrum tantùm Opus crebra Alkahest nominis repetitio, sed & ipsam ita descripserit rem, *Tract. Arcan. Parac. p. m. 441.*) quòd Liquor sit immortalis, immutabilis, aqua solvens & sal circulatus, Qui resolvat tangibile omne corpus in liquorem sui concreti &c. utique non omnis ei fides abroganda statim hinc fuerit. licet summo id studio occultârit, ipsique ignotum adeò *Francisco Mercurio*, filio suo Menstruum esse voluerit. Quanquam autem persvasissimum & habeam, in conficiendo Alkahest, Argentô vivô, tanquàm materiâ, usum *HELMONTIUM*; neq; id minus, Argentum, quod dixi vivum, Artificialis ignis ope, in Aquam nullo igne mutabilem posse verti existimem. nimirum, ab superfluo, accidentali externoquè atque adustibili illô sulphure, nec non Humido superfluo si purges: solâ Argenti vivi ac sulphuris radicalis interni fixi substantiâ permanente; quòd si enim is serpens se ipse momorderit, reviviscens jam à veneno, tùm mori & nescit amplius, Mercuriusque de Mercurio nominatur: Quæ, inquam, ut certissima mihi essent, operi tamen tàm arduo pariter ac laborum pleno, adhæc vel solâ temporis impensâ preciosissimo, implicari religioni hactenus fuit. Potiùs in id incumbendum mihi existimabam, ut quod tanti Cæteris, nec

imme-

immeritò, fieri videbam,.& è Sale noſtro Hermetico, videlicet Mercurii proprietates aliquatenus participante, Catholicum mihi ipſe Solvens componerem. Habet enim Sal idem ſecum ſulphur, & Mercurium habet, & eſt purus putus naturæ ignis, non elementaris, ſed cœleſtis prorſus, incorruptibilis, penetrabilis. Nec tanto labori noſtro, tantis ſumptibus ſucceſſus, fateor, defuit. Solvit Alkaheſt noſtrum Vegetabilia, imò ipſos Carbones; Mineralia, e. g. factitiam ſolvit Cinnabarim, Metalla omnia ſolvit, ac ſine corroſione quidem, potabilia ut ſint, efficit. Sicca enim hæc Aqua omne in tenuiorem ſubſtantiam corpus, cum medica facultate, reducit. Imprimis ſub examen nobis Metallorum venit nunc Rex, quod ſingulare planè cum eo inſtituo. Sed de hoc Capite ſequenti.

XII.

LAPIS MEDICINALIS HERMETICUS.

IN cæteris, quibus univerſale Menſtruum vocabulis gaudet, & Magnes Aureus eſt, cùm quòd inſignis ipſi cum Auro vulgari ſympathia intercedit; tùm quòd ſolvere radicaliter id, ſeque ipſi uniri figique, ut credunt, facilè patitur. Quemadmodùm itaque, annô proximè præterlapsô, viſurus, utrum Hermetis Arborem Solvens iſtud, ſeu Sapientum ignis, combuſturus in cineres ſit, nuptias ego Alkaheſt noſtro cum Auro puriſſimo Philoſophicas feci: Sic, cum calce Solis Alkaheſt miſtô, cùm in phiala leniter digeri permiſiſſem, nulla ibi ſolutio violenta, qualis per aquas fortes regiasque atque alias hujus formæ fieri ſolet: ſed blanda, ſed ſvavis, nec ullô auditô ſtrepitu ſequebatur. Et, interjectis quidem aliquot ſeptimanis, cum Auro Menſtruum ſublimatum, in varios ſe colores, cinereum, viridem, flavum, rubrum, fuſcum, cœpit in-

duere. Rurſum, ſpatio aliquot menſium, atramentum crederes, Illi candidus ſuccedebat: eô, quòd Solvens eſt, cum Soluto aquæ in modum calore fluentibus: contra ea concreſcentibus gelu. Eunt jam rurſus aliquot ſeptimanæ, cùm flavi coloris eſſe conſpiciebatur, in rubrum hodiè inclinantis. Spectaculum, quô jucundius magisque mirandum me videre unquam vix memini! Nec, quem per integrum ferè annum, diurni nocturniquè ignis cura non fatigavit, ab inceptô deſtiturus nunc quidem etiam ſum, dum, quod propediem ſpero, volente DEO! Medicinalis mihi Lapidis fiat copia! Interim, cùm perficiundo illi pauca reſtent, pauſam his quidem imperat.

